

-persbericht-

Babylon aan de IJssel gaat over (on)menselijkheid

Voorstelling Hexagon Ensemble beleeft première tijdens November Music

Een medewerkster van de IND moet beslissen of ze de jonge Irakees Shirwan een verblijfsvergunning verleent. Zijn verhaal is onsamenhangend. Hij vertelt over zijn gevaarlijke vlucht naar Nederland, maar ook over een oeroud epos, het oudste verhaal ter wereld: Gilgamesj. Met zijn verbeeldingskracht schetst hij een kleurrijke wereld, terwijl in werkelijkheid donkere wolken zich boven de Nederlandse polders samenpakken. Aantekeningen in archiefmappen raken verward met het spijkerschrift op kleitabletten. Het gewelddadige heden verweeft zich met een troostrijk verleden. Wat is waarheid, wat is verzonnen?

1/10/2020 | In de nieuwe muziektheaterproductie *Babylon aan de IJssel*, van het jubilerende Hexagon Ensemble en actrice Judith Linssen, botst de mystieke wereld van Gilgamesj met de harde werkelijkheid van een vluchteling in West-Europa. Zaterdag 14 november 2020 gaat de voorstelling in première tijdens November Music in de Verkadefabriek te Den Bosch. In de door Marcel Roijaards geschreven tekst maken we kennis met een IND-medewerkster. Zij vertelt over haar ondervraging van een Irakese asielzoeker. Via haar leren we hem kennen en horen we zijn verhalen, angsten en dromen van een nieuwe toekomst. De Koerdisch-Nederlandse componist Hawar Tawfiq tekende voor de muziek en, hoewel het in beginsel geenszins de bedoeling was, speelt ook zijn eigen levensverhaal en dat van vele andere vluchtelingen een grote rol in deze voorstelling.

Regisseur en tekstschrijver Marcel Roijaards: “Tijdens mijn eerste gesprek met het Hexagon Ensemble was ook componist Hawar Tawfiq aanwezig. Aanvankelijk was het idee dat de voorstelling alleen zou gaan over het *Gilgamesj*-epos, dat afkomstig is uit de wereld waarin Hawar opgroeide. Hij bleek zeer veel te weten over dit oeroude verhaal, ooit geschreven in spijkerschrift op kleitabletten. *Gilgamesj* is een vertelling waarin een dictatoriale heerser langzaam zijn verlangen om een god te worden, verruilt voor de acceptatie van zijn menselijkheid. Zo nu en dan schakelde Hawar van het verre verleden naar de huidige tijd. Hij had zijn vaderland, Koerdistan, als jongen van vijftien moeten ontvluchten. Lopend en zonder papieren kwam hij uiteindelijk in Nederland terecht. Natuurlijk had ik me wel eens proberen voor te stellen hoe het moet zijn om iets mee te maken, maar nog nooit was het me zo intens verteld door iemand die het allemaal zelf had meegemaakt. Twee compleet nieuwe werelden openden zich voor me: die van het mythische epos en die van het schokkende, waarachtige verhaal van Hawar. Toen ik hem vertelde dat zijn verhaal gehoord moest worden, was hij aanvankelijk huiverig.” Hawar Tawfiq: “Het was confronterend voor me om aan deze voorstelling te werken. Tijdens het ontstaansproces hebben Marcel en ik vele lange en vaak nachtelijke telefoongesprekken gevoerd. Ik beleefde de zwarte, bittere dagen uit mijn eigen jeugd opnieuw. Het was moeilijk, maar omdat ik in dit werk geloof, en vooral in de boodschap erachter, was het de moeite waard.”

Urgentie

Marcel Roijaards: “Ook al is het *Gilgamesj*-epos een prachtige vertelling, ik vond het lastig om de actuele noodzaak erin te vinden, terwijl iedere vezel van Hawars eigen verhaal die urgentie juist wél in zich meedroeg. Net zoals Hawar moeiteloos schakelde tussen het epos en zijn persoonlijke verhaal, zo zou ik dat ook moeten doen. De mythologische monsters waar tegen vroeger werd gevochten, bleken nog steeds te bestaan in de vorm van de mensensmokkelaars en corrupte politici. De roep om compassie voor vluchtelingen leek verrassend veel op de smeekbede van de oude Babyloniërs om wat menselijkheid van hun goddelijke koningen.” Steeds meer vermengde de westerse achtergrond van de schrijver zich met de oosterse cultuur van de componist. Vanuit die dialoog ontstond *Babylon aan de IJssel*.

In zijn muziek verbindt Hawar Tawfiq de klankwerelden van westers klassiek en de Koerdische muziekcultuur. Hij heeft onderzoek gedaan naar de grote verschillen tussen de intervallen uit deze twee culturen. Hij kwam erachter dat in essentie tegenstellingen feitelijk niet bestaan. "Als je maar goed genoeg zoekt, vind je altijd een overeenkomst, een gelijkwaardig punt. Dat geldt overigens niet alleen voor de muziek, ook voor het menselijk bestaan. Ik vind het fascinerend om oosterse instrumenten te verbinden aan met name een hedendaags compositiestuk. En dat heb ik voor *Babylon aan de IJssel* mogen doen." Orkestwerken van Tawfiq werden al eerder uitgevoerd door onder meer het BBC Symphony Orchestra en philharmonie zuidnederland.

Dertig jaar Hexagon Ensemble

Het Hexagon Ensemble, dat met *Babylon aan de IJssel* zijn dertigjarig bestaan viert, heeft met vijf blazers en een pianist een volstrekt eigen klank. Het ensemble maakt uitgesproken keuzes uit klassiek, twintigste-eeuws en hedendaags repertoire. Hun eigenzinnige koers komt ook tot uiting in de negen cd's die ze uitbrachten. Daarnaast zijn de leden voortdurend op zoek naar uitdagende samenwerkingen met andere kunstdisciplines. Zo kwamen voorstellingen tot stand met onder anderen Henk van Ulsen, Micha Hamel, Joep Onderdelinden en leden van het Basjkiers Staatstheater.

Actrice Judith Linssen behoorde jarenlang tot de vaste kern van Toneelgroep De Appel. Zij speelde in talrijke muziektheatervoorstellingen waaronder *Bagdad Café*, *All the world's a stage* en *Die sieben Todsünden*. Bij de theateralliantie vertolkte zij de rol van Golde in *Fiddler on the Roof*.

Schrijver en regisseur Marcel Roijaards legt zich vooral toe op multidisciplinaire projecten. Hij schrijft proza, voor film en opera/muziektheater. Roijaards werkte onder meer voor de Ulrike Quade Company en schreef de jeugdroman *Rebel met vleugels*. De korte film *Sevilla*, waarvoor hij het scenario schreef, won een Gouden Kalf.

Kijk ook op <https://www.hexagon-ensemble.com/nl/2020-2021-nl/babylon-aan-de-ijssel/>

Hexagon Ensemble: Wout van den Berg - fluit, Bram Kreeftmeijer - hobo, Arno van Houtert - klarinet, Marieke Stordiau - fagot, Christiaan Boers - hoorn, Frank Peters - piano.

Tevens is een groot aantal Iraanse en Koerdische topmusici te horen met vooraf opgenomen materiaal.

*Actrice - Judith Linssen
Muziek - Hawar Tawfiq
Tekst en regie - Marcel Roijaards
Vormgeving - Floriaan Ganzevoort
Muziekregie - Monique Krüs*

Babylon aan de IJssel

Do 12 nov 20:00 uur (try-out, besloten)	Utrecht	Theater Stefanus
Za 14 nov 15:00 uur (première)	Den Bosch	November Music, Verkadefabriek
Wo 25 nov 20:15 uur	Ede	Cultura
Wo 2 dec 20:00 uur	Zutphen	Theater Hanzehof

Ook volgen er tientallen uitvoeringen in het seizoen 2021/2022

Tickets & Info www.hexagon-ensemble.com

Noot voor de redactie: voor meer informatie kunt u contact opnemen met Johan Kloosterboer van De Nieuwsmakelaar. Telefoon 06-52 626 907, email johan@nieuwsmakelaar.nl.